

WYŻSZY URZĄD GÓRNICZY

Wniosek skierowany 10 sierpnia 2012 roku
do zarządów firm górniczych

Unowocześnić likwidację chodników przyścianowych

W nowoczesnym górnictwie, przy zastosowaniu wysokowydajnych kompleksów ścianowych, jedna z najbardziej pracochłonnych i niebezpiecznych czynności – rabowanie chodników przyścianowych – wykonywana jest ręcznie. To anachronizm.

Do zarządów firm górniczych skierowano wniosek o przygotowanie systemowych rozwiązań tego problemu.

W 2012 roku w górnictwie węgla kamiennego zdarzyły się już cztery wypadki śmiertelne, które były spowodowane opadem skał ze stropu lub ociosów oraz zawałem. (...) Z ustaleń powypadkowych

wynika, że przyczynami śmiertelnych zdarzeń było: prowadzenie robót niezgodnie z ustaleniami projektu technicznego lub technologią robót, w tym tolerowanie nieprawidłowego wykonawstwa obudowy; brak wypełniania przestrzeni pomiędzy obudową chodnikową a wyłomem wyrobiska; zbyt mała liczebność zespołu rabunkarzy lub braki kwalifikacji do prowadzenia tych robót; prowadzenie rabowania bez wzmocnienia obudowy; utrzymywanie chodników za frontem ściany bez odpowiedniej jej stabilizacji; niedostateczne nadzorowanie robót przez osoby dozoru ruchu; zła organizacja i koordynacja robót; przebywanie pracowników pod niezabezpieczonym stropem lub brak właściwego zabezpieczenia obudową tymczasową; wykorzystywanie obudowy wyrobisk do przesuwania maszyn i urządzeń bez odpowiedniego jej wzmocnienia.

Tragiczne zdarzenia przy pracach rabunkowych przeważnie miały związek z nieprawidłowym stanem obudowy chodnikowej na likwidowanym odcinku. Wynikało to ze stosowanych powszechnie technologii rabunku, które bazują na doraźnych, koniecznych do usuwania wzmocnieniach rabowanych odrzwi. Każdy błąd lub nieprawidłowość przy wykonywaniu wzmocnienia obudowy, a następnie jej rabowaniu, może spowodować zagrożenie dla pracowników. Najbardziej pracochłonne i niebezpieczne czynności należy unowocześnić. Rabowanie nie powinno zaburzać rytmicznego postępu ścian. Rozwiązaniem systemowym tego problemu, eliminującym konieczność wykonywania wzmocnienia obudowy i przebywania pracowników w bezpośrednim sąsiedztwie rabowanych odrzwi, może być zastosowanie obudowy zmechanizowanej na skrzyżowaniu ściany z chodnikiem przyścianowym. Wówczas sterowanie sekcją prowadzone będzie z bezpiecznej odległości, eliminując kontakt pracowników ze strefą bezpośredniego zagrożenia zawałem. Upowszechnienie tego rozwiązania w kopalniach na pewno przyczyni się do poprawy warunków bezpieczeństwa pracy.

W zaleceniach adresowanych do zarządów spółek węglowych stwierdzono, że w rozwiązaniach prewencyjnych dotyczących zawałów lub opadu skał konieczne jest między innymi: zastosowanie w większym niż dotychczas zakresie obudowy zmechanizowanej na skrzyżowaniu ścian z chodnikami; przestrzeganie ustaleń zawartych w technologiach likwidacji wyrobisk przyścianowych; wzmożenie nadzoru i kontroli przez osoby kierownictwa i dozoru ruchu nad prowadzonymi pracami.